

pa mladinoslovna dejstva, ki marsikaj iz sedaj veljavnih učnih načrtov odločno — odklanjajo! Vsestrazen okviren minimalni učni načrt naj dovoljuje, da si posamezne pokrajine — svoji strukturi primerno — izdelajo podrobnejše načrte za šolsko delo, ki naj upoštevajo načela § 44. šol. zakona in dajejo možnosti za nemoteno delo v normalnih (ne prenapoljenih) razredih! Mnogo lažje bi seveda bilo delo, če bi se pričelo s spremembami šolskega zakona in bi se na to še le naslonilo vse ostalo podrobno delo. — Časi so pač taki, da smo lahko zadovoljni tudi že z delnim olajšanjem. Pozdravljamo iniciativo ministrstva in želimo obema članoma mnogo uspeha!

EKSKURZIJA IZ ŠABCA

V dneh od 22. do 26. t. m. se je mudila v Ljubljani skupina 39 učiteljskih in učiteljskih iz Šabca pod vodstvom prof. pedagogike na tamkajšnjem učiteljskem, gospoda Mihajloviča, ge. Lazičeve in gospodične Obrenovičeve. Pot jih je vodila iz Šabca v Zagreb, Ljubljano, Jesenice in Bled, skozi Maribor ter Borovo nazaj v Šabac. Vsekakor je zanimiv in omembe vreden smoter ekskurzije. Prav radi svoje naloge je ta ekskurzija edinstven primer dela za stvarno zblizanje narodov Jugoslavije; za bližanje, ki bo izgrajeno na realnem sodelovanju v »živem«, vsakdanjem življenju, na spoznanju, da nas je zgodovinski razvoj pripeljal do življenja v skupni državi, da je ta državna tvorba trem jugoslovanskim narodom dom. Dom, ki je še nov, dom, v katerem se še nismo znašli kot sostanovalci, saj smo se skozi stoletja radi bivanja v drugih državnih zajednicah navadili vsak ob svoji uri vstati, vsak svojega koraka, načina dela itd. Do pravega odnosa bomo prišli le na osnovi stvarnega spoznavanja drug drugega. Naš odnos mora sloneti na najbolj prozaični realnosti; na zavesti življenja je urejanje, previdno uravnavanje križajočih se interesov.

To je menda vodilo gospoda prof. Mihajloviča in njegovih sodelavcev, ki prikazujejo Srbom hrvatsko in slovensko pedagogiko; v tem je utemeljena naloga ekskurzije, pokazati učencem delo hrvatskih ter slovenskih učiteljev znanstvenikov, da se na licu mesta prepričajo, če odgovarja opis, književno delo živici stvarnosti.

Dejstvo, da pozna prof. Mihajlovič poslednje slovensko ime, ki je bilo vsaj enkrat v katerem koli slov. pedagog. listu, knjigi, brošuri, je za nas čast, ki pa bi nam morala vzbuditi neko neugodje spričo dejstva, da tem sodelavcem, ki poznajo poslednji nov pojav v slovenski podeželski šoli, nismo izkazali one pozornosti, katera jim gre.

Stanovska organizacija pa je ponosna, da je med šolskimi pedagogi in tovariši edino upoštevano in da je želo posebno ugodno kritiko prav delo tov. Vranca, Kobilice, Pibrovca, tov. v »Učiteljskem pokretu« in drugih, torej delo članov JUU. To je dokaz, da so rezultati dela naših učiteljev - znanstvenikov res objektivni, dobri.

Zelimo samo to, da je gospod Mihajlovič čimbolj kritičen, da bi izpregledal tudi temne strani ter si ustvaril stvarno sliko o slovenskem slovstvu, sliko, ki se bo gotovo razlikovala od slike, ustvarjene na podlagi spisov in analiz, dognanj poedincev, grup, ki dvigajo nivo, kar pa se razlikuje od faktorjev, iz katerih je ta nivo izveden.

Iz povedanega je razviden kriterij in smoter ekskurzije gosp. Mihajloviča. Nauk, ki ga izvajamo za ekskurzije ter podobne ogleda, je; prepričaj se, če je to, kar se sveti, res zlato, ako je to zlato živ, zadostno izrabljen, mrtev, neracionalno rabljen, neizrabljen kapital. U. K.

OBČNI ZBOR UPOKOJENEGA UČITELJSTVA

Društvo upokojenega učiteljskega je imelo v četrtek, 20. aprila, svoj letni občni zbor pri povoljni udeležbi članstva. Ogromna večina članstva stanuje izven Ljubljane in se ne more udeležiti zborovanja, ker se pri sedanjih težkih časih vsakdo boji stroškov.

Občni zbor je otvoril predsednik tovariš Hinko Šumer s krajšim poročilom o delovanju društva za preteklo leto. Spomnil se je v preteklem letu umrlih članov, katerih spomin smo vsi navzoči počastili s slava-klicem. Iz črpnno tajniško in blagajniško poročilo sta podala tajnik in blagajnik. Tudi v tem letu je društvo napredovalo. Imelo je sicer 25 smrtnih primerov. Za njih posmrtnine se je izplačalo postavnim dedičem petdeset tisoč dinarjev, kar je tem ob takem žalostnem dogodku in raznih izdatkih v veliko utemo in pomoč.

Društvo ima stanovsko-karitativni namen. Posmrtnine se izplačujejo takoj, ker društvo že razpolaga s tolikšno rezervno zalogo, da to zmore.

V preteklem letu je na novo pristopilo 41 članov. Seveda je to število daleko prenizko z ozirom na število leto za letom upokojenih tovarišev in tovarišic in še posebej z ozirom na dober namen društva.

Volitve za to delo so se izvršile z vzklikom. Mesto odstopivšega dosedanjega predsednika Šumra je bil izvoljen tovariš Skulj Andrej. Ostali odborniki in funkcionarji so ostali isti.

Po izvršitvi dnevnega reda je podal tov. Iv. Kocijančič izčrpnno poročilo o novem pravilniku za humanitarne ustanove; pojasnil je tudi, kaj se je že vse ukrenilo, da se ta pravilnik omili in da se očuva nedotakljivost pridobitvenih članskih pravic teh ustanov.

Po dvehurnem zborovanju je predsednik Skulj zaključil občni zbor z zahvalo navzočim za dosedanje delo in s pozivom na nadaljnje sodelovanje za napredek društva in v dobro članstva.

Pri tej priliki vabimo tem potom in pozivamo tovariše(ice), ki so že upokojeni, a še niso člani, da pristopijo k društvu, ker čim dalje se odlašajo, s tem večjimi stroški je zvezan pristop v zvezo. S pristopom pomnožite svoje prihranke dedičem.

Zadnje novosti

za Vas in Vašo obitelj modernih

kvalitetnih blagov, po priznani najugodnejših cenah kupite v veletrgovini

MANUFAKTURE NOVAK

Kongresni trg 15 pri Nunski cerkvi

Vsak prvi četrtek v mesecu, če ni praznik, ima odbor sejo popoldne ob 4. uri pri Novem svetu. Te seje so obenem tovariški sestanki, h katerim ima pristop in so vabljeni vsi člani. Ako je ta dan praznik, tedaj je naslednji četrtek seja.

— Učiteljski zbor pri D. M. v Polju je daroval namesto venca v počaščenje spomina umrle matere tov. Kržinove in umrlega očeta tov. Širnikove 300 din v sklad za revne učence, oziroma za nabavo perila dojenčkom v obmejnih krajih. Upraviteljstvo se darovalcem iskreno zahvaljuje.

— SPET PREMESTITVE? Da! Prenešen bo namreč tisk »Roditeljskega lista«, ki ga izdaja mariborska pedagoška centrala, iz Maribora v Ljubljano. Tiskala ga bo Učiteljska tiskarna, ker se bo zavzela za »Roditeljski list: učiteljska organizacija, in to v isti meri, kakor se za hrvaški »Roditeljski list« zavzema organizacija meščanskošolskega učiteljskega. Na ta način bo list še tesneje združen z interesi učiteljskega, ki mu je pri njegovem izvenšolskem delovanju pri ustvaritvi stikov med šolo in domom list neobhodno potreben. Prosimo zaradi tega vse učitelje(ice) poverjenike(ce), da čimprej poravnajo zaostalo letošnjo in lanskoletno naročnino, in to najkasneje tekom meseca maja, ko izide povečana dvojna številka lista z bogato vsebino, posvečeno naši družini.

Osebne zadeve

— Z odlokom prosvetnega ministra so prestavljene naslednji učitelji in učiteljice: Ana Štern iz Tinj v Slovensko Bistrico, Stefanija Ferlež iz Sel v Zelimlje, Dušan Lenšček iz Zavrča v Zdole, Olga Klun iz Belih vod v Št. Janž pri Dravogradu, Ivan Rupnik iz Tuhinja v Stranje, Mirko Lešnik iz Negove v Kamnico, Francišek Jernej iz Radmirja v Celje, Marija Fabijani iz Turja v Jarenino, Bogomir Gorišek iz Turaljeva (vardarska banovina) v Tišino, Karolina Zupančič iz Sv. Križa na Primskovo, Oresta Košutnik iz Št. Janža v Sp. Sv. Kungoto, Avgusta Lobe iz Lipoglavja v Polom, Jakob in Marija Meško iz Št. Ruperta v Črešnjevca, Fanči Žurman iz Pristave v Rogoški Slatino, Janko Žurman iz Sv. Križa v Šmarje, Danijel Perenič iz Sv. Križa v Pristavo, Leopoldina Faganel iz Studencev v Ljubljano, Josip Tavželj iz Frama v Ljubljano, Justina

— Vsa šolska upraviteljstva prosimo, da poravnajo v najkrajšem času, najpozneje pa tekom meseca maja t. l. vso naročnino za »Roditeljski list«. Nekateri dolgujejo znatne vso-

te še od lanskoletne naročnine, s čimer ne otežkočajo le delo upravi, ampak škodujejo razvoju lista samega.

— Opozorite starše ob priliki majskih materinskih dni in roditeljskih sestankov, da se še lahko naroče na lanski in letošnji letnik »Roditeljskega lista«, od katerega imamo še nekaj kompletnih izvodov na razpolago.

— Upraviteljem ljudskih šol sporočamo, da so po informacijah na pristojnem mestu stari Listi ocenjevanja (v cirilici) še vedno veljavni, dokler ne poide zaloga na šolah. Zato prosimo, naj šole teh tiskovin ne vračajo svojim dobaviteljem.

— Šole, ki še niso naročene ne na I. niti na II. letnik »Roditeljskega lista«, opozorjamo, da si izpopolnijo knjižnico s to revijo, ki jo lahko naroče tudi vezano po nizki ceni 36 din.

— Naša narodna dolžnost je, da vnesemo v prvi vrsti domača dela, posebno taka, ki vzgajajo naše starše in naš rod k pravemu slovensko globoko osiđranemu rodbinskemu čutu. Pri tem nam pomagajo mnogo naša odlična poljudna pedagoška dela in listi, med katerimi je »Roditeljski list« zavzel zelo upoštevano mesto.

Pipani iz Senova v Šmartno, Stanko Svete iz Golega v Zalog, Maksimilijan Koman iz Stranj v Domžale, Marija Grašanovič iz Trnja v Naklo, Vida Fajdiga iz Stranj v Kamnik, Ivo Prejlec iz Dol v Litijo, Angela Doležal iz Polhovca Gradca v Ljubljano, Martin Čander iz Hraštnika v Ljubljano, Ludvik Mašat iz Luč v Pragersko, Stanko Ponikvar iz Zagorja v Toplice.

— Praktični učiteljski izpiti so se vršili pred državnim izpitnim odborom v Ljubljani od 17. do 24. t. m. Izpit so napravili naslednji učitelji pripravnik(ce): Vilfan Julijana; Anceľj Rozalija, Gruden Ana, Ile Angela, Lavrič Ljudmila, Mihelič Egon, Okorn Marta, Palčič Ernest, Zima Amalija, Zimic Cvetka, Zeleznik Bogdana; Breže Rudolf, Demšar France, Sprager Danijela.

Kaj vse pišejo

o učiteljsstvu, šoli, prosveti in JUU

— V globine našega položaja! je naslov članka, ki ga prinaša »Večernik« z dne 22. aprila in prinaša med drugim: Zato pa me je pred leti tembolj razveselilo dejstvo, da so nekateri javni delavci, zlasti iz učiteljskih vrst, v svojih člankih, črpanih iz dolgoletnega vsakdanjega bistrrega opazovanja, doživljanja in temeljitega študija obstoječih razmer, nanižali toliko idejno bogate vsebine v obliki praktičnih predlogov za pozitivno ustvarjanje čisto delo med našim narodnim življenjem, da je to brezdvomno tudi naporno, poleg stanovskih dolžnosti opravljeno delo vsega občudovanja in priznanja vredno. Sveta dolžnost odločilnih faktorjev v državi bi bila, da javne delavce takih sposobnosti, ne oziraje se na politično prepričanje in strankarsko pripadnost, za tako pozitivno, iz golega idealizma in čiste ljubezni do naroda in države opravljeno delo primerno nagradijo in jih tudi kot strokovnjake pritegnejo na najvišja mesta, kjer bi znali brezdvomno z največjimi uspehi pripomoči do realizacije stvarnih, idejnih smernic, predlogov in načrtov, zajetih iz življenja našega narodnega življa, torej iz prave naravnega vira.

Gg. učitelj M. Mencej (učitelj in naše obmejno vprašanje), Jurančič Josip (osrednji problem obmejnega šolstva), Vlad. Majhen (obmejni problem v Slov. goricah), Luknar Fr. (šolski okoliš, Tezno, gospodarske, socialne in kulturne prilike), Terčak Stane (učitelj in narodno-obrambni problemi v dravski banovini), Zmago Švajcer (o vaških knjižnicah), so pokazali na vse pozitivne in negativne vzroke, ki igrajo vlogo v razvoju našega življenja. Imenovani pisatelji prihajajo do zaključka, da delo naših društev in klubov ni medsebojno povezano in po skupno določenem in stvarnem načrtu usmerjeno; da je v svrhu uspešnega narodno obrambnega dela potreben študij obmejnih vasi in temeljito poznavanje življenjskega stanja v teh krajih in da se mora vse narodno obrambno in kulturno delo združiti z gospodarskim delom, ki pa mora biti podrejeno neki centrali, katera bo dajala temu delu pravilne smernice.

— Mladini dobro, socialno vzgojo! je naslov članka v »Eidinosti« z dne 22. aprila, ki pravi med drugim: Vsa vzgoja v osnovnih šolah sloni na učenju čitanja, pisanja, spoznavanja jezika, zgodovine itd. Da bi človek našel kaj socialnega v naši šoli, o tem ni govora. Telega se zavedajo že tudi mnogi učitelji, ki se z vsemi svojimi močmi bore za novo vzgojo,

— KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE dovoljuje cenjenemu učiteljsstvu obročno odplačevanje za vse knjige, ki jih pri njej naroče.

— Če potrebujete pisarniške potrebščine za šolo ali dom, naročite jih pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pa pri njeni podružnici v Mariboru.

Cenj. čitateljem nudimo po najsolidnejših cenah vse vrste oblačil in drugih potrebščin za dom, po ugodnih cenah proti odplačilu v mes. obrokih. Zahtevajte vzorce in navedite vrsto blaga.

Učiteljski pravnik

— Premestitev s pristankom — ni premestitev po prošnji. »Novosti« z dne 15. aprila 1939. prinašajo: Državni uradnik N. N. je dal pristatek, da ga ministrstvo premesti iz dosedanjega kraja službovanja. Prejel je ukaz, v katerem je navedeno, da je premeščen »po prošnji.« S to navedbo je N. N. izgubil pravico do potnih in selitvenih stroškov. N. N. je vložil tožbo na državni svet, ki je razsodil, da bi moral biti N. N. premeščen le »po potrebi službe« in ne »po prošnji.« ker je N. N. dal samo pristatek na premešitev. Državni svet je ukaz o premešitvi razveljavil z razsodbo br. 25539/38.

— Vprašanje in odgovor R. I! 1. Ob vsaki selitvi s pohištvom mora biti uradno ugotovljena teža (Ročni kat., str. 158.—168.) ne glede na določbe čl. 36., rubrika B, če se za selitev z vozom računa pavšalno povračilo. 2. Ko boste razrešeni službe, prestane tudi užitek iz šolskega (učiteljskega) vrta.

Površniki, balonski plašči, obleke

za gospode

PRI LUKIČ-U
Ljubljana, Stritarjeva 9

Naša gospodarska organizacija

Z OBČNEGA ZBORA DOMA UČITELJIC

Osmi redni občni zbor zadruga Doma učiteljic v Ljubljani se je vršil 7. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Po otvoritvi in pozdravu sta se določili za overovateljici zapisnika tovarišici Vida Zupančič in Krista Lukič.

Sledilo je predavanje prof. A. Černejeve »Posebne vzgojne naloge v višji narodni šoli«. Predavateljica je govorila najprej o vprašanju, kaj določa posebne vzgojne naloge višje narodne šole odnosno zadnjih razredov in in šolskih let naše ljudske šole. Omenila je predvsem dva činitelja: starostno dobo otrok in položaj, namen oziroma pomen ljudske šole za naš narod. Nato je prešla na psihološko označitev razvojne dobe, v kateri se nahaja otrok v teh letih, na predpuberteto in puberteto. Posebej je pokazala razliko v dozorovanju fanta in dekleta ter je v zvezi s tem različnim zorenjem opozorila na težkoče vprašanja, ali za ali proti koedukaciji, ki vodi na eni strani k čim priradnejšemu razvoju mladega človeka do drugega spola, na drugi strani pa zaradi vzgojnega prehitavanja deklet v teh letih vendar tudi moti pravilno in globlje vzgojno vodstvo in delo. Dalje je govorila o posebnih vzgojnih težkočah ob prebujanju in zorenju mladega človeka ter vzporedno s tem o posebnih nalogah in vzgojnih potrebah v zadnjih letih ljudske šole, iz katere rastejo otroci v življenje in po večini v nekvificirane poklice. Poudarila je, da je na eni strani ta čas vzgojno najtežji, na drugi pa vzgojno najvažnejši, ker mlad človek ob tem drugim rojstvu začneja res iz sebe doživljati, čutiti in spoznavati vrednote sveta in življenja. Govorila je še o posebnih nalogah prave spolne vzgoje mladine in o pomoči, ki jo potrebuje, ko si iz zmede dni začenja graditi svoj svetovni nazor. Posebej je naglasila, kako lahko časovne krilatice begajo in zavedejo mladega človeka, in kako važno je, da znano v teh letih otroka nekeje notranje zakoreniniti. H koncu je poudarila važnost demorodnega dela v šoli in narodnostne vzgoje.

Globoko zajetemu in aktualnemu predavanju je sledil razgovor, v katerega so živahno posegle navzoče tovarišice.

Nato so bila na dnevnem redu poročila upravnega odbora in nadzornega odbora. Zadruga je imela v minulem poslovnem letu šest rednih, eno izredno sejo in širši sestanek članstva o božiču. Nadaljevala in poglobljala je svoj program v kulturnem in gospodarskem pravcu. Udeleževala se je delovanja banovinske ženske zveze po svoji zastopnici tovarišici Kristi Lukičevi. Na božičnem sestanku je predavala tov. Ang. Vodetova o »Učiteljici v službi svojega naroda« ter opozorila na sodobno najbolj perečo nalogo slovenskega izobraženstva sploh, na narodno obrambno.

Zavetišče Marije Mehletove, ki ga oskrbuje zadruga, je tudi v tem letu redno poslovalo. Poleg vnanjih plačujočih učenc prispeva za 15 najrevnejših iz Ljubljane mestno poglavarstvo. Za vzdrževanje zavetišča je pre-